

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobkyně: **Z. Z.**,
bytem X
zastoupená opatrovnící J. B.,
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 12. 10. 2020, č. j. MPSV-2020/138256-924/7,
sp. zn. SZ/MPSV-2020/138256-924,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2020, č. j. MPSV-2020/138256-924/7, sp. zn. SZ/MPSV-2020/138256-924, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit opatrovníci žalobkyně náhradu nákladů řízení ve výši 2 166 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám opatrovnice.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se včasně podanou žalobou, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“), domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní

řád“), zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky ve Zlíně (dále též „správní orgán I. stupně“ nebo „úřad práce“) ze dne 16. 6. 2020, č. j. 10484/2020/OTR, sp. zn. UP/75273/2015/SS (dále též „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto tak, že se zamítá návrh žalobkyně na změnu výše příspěvku na péči od října 2019 a příspěvek se poskytuje ve výši 4 400 Kč měsíčně.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaný shrnul, že žalobkyně zastoupená opatrovníci podala dne 2. 10. 2019 u správního orgánu I. stupně návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči z důvodu zhoršení orientace, špatné komunikace, stravování a nízké paměti.
4. Na základě posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Zlín (dále jen „OSSZ Zlín“) ze dne 12. 2. 2020 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí ze dne 25. 2. 2020. Proti tomuto rozhodnutí podala opatrovnice odvolání, na základě něhož bylo rozhodnutí úřadu práce ze dne 25. 2. 2020 zrušeno a věc byla vrácena k novému projednání.
5. OSSZ Zlín na žádost úřadu práce nově posoudila zdravotní stav žalobkyně a vypracovala posudek ze dne 4. 6. 2020, podle něhož se žalobkyně považuje za závislou na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb (mobilita, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost) a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.
6. Na základě posudku ze dne 4. 6. 2020 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí ze dne 16. 6. 2020, kterým rozhodl zamítnout návrh na změnu výše příspěvku na péči od října 2019 a příspěvek na péči poskytovat ve výši 4 400 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podala opatrovnice odvolání.
7. Žalovaný si vyžádal pro účely odvolacího řízení posouzení zdravotního stavu Posudkovou komisí MPSV, oddělením výkonu posudkové služby Brno (dále jen „PK MPSV“).
8. Zdravotní stav žalobkyně byl přezkoumán a zhodnocen na jednání PK MPSV dne 9. 9. 2020 za přítomnosti žalobkyně i její opatrovnice. Z posouzení vyplynulo, že žalobkyně je osobou s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, který má vliv na zvládání životních potřeb. V popředí zdravotních potíží je stav po kraniotraumatu v říjnu 2013, po kterém přetrvává paretické postižení pravostranné lehkého a na pravé ruce středně těžkého až těžkého stupně, organický psychosyndrom a sekundární epileptický syndrom. Na organickém psychosyndromu a epilepsii se může podílet i toxonutritivní složka. U žalobkyně byla doložena lehčí kognitivní porucha, tento stav nemá vliv na zvládání komunikace a orientace v obvyklém prostředí. Epilepsie je kompenzována medikací. U žalobkyně nebyla evidována porucha levostranných končetin. Nebyla prokázána ani ztrátová postižení či těžké poruchy velkých kloubů horních či dolních končetin, na páteři či pánvi nebyla evidována ztuhnutí či těžká funkční omezení všech páteřních úseků či nestabilita pánve. Funkce levé ruky není omezena. Nebylo prokázáno posudkově významné postižení zraku či sluchu s dopadem na orientační a komunikační schopnosti. Žalobkyně není při chůzi limitována dechovou

nedostatečností, pohybuje se s oporou o francouzskou hůl, dosah chůze je omezený, podle vyšetření praktické lékařky na 200 metrů.

9. PK MPSV po zhodnocení funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého stavu žalobkyně dospěla k závěru, že nezvládne tyto základní životní potřeby: mobilita, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost. Ostatní základní životní potřeby je žalobkyně podle PK MPSV schopna zvládnout v přijatelném standardu, což se rozumí zvládání životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný, obvyklý a akceptovatelný a který umožňuje, aby potřeby byly naplněny bez vazby na každodenní intervenci jiné osoby. Zvládání základních životních potřeb PK MPSV zhodnotila s použitím facilitátorů, což jsou běžně dostupné pomůcky, prostředky, předměty denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Jedná se o základní životní potřeby komunikace a orientace, stravování a výkon fyziologické potřeby.
10. Základní životní potřebu komunikace a orientace zhodnotila PK MPSV tak, že u žalobkyně nebyla zjištěna zraková ani sluchová porucha ani mentální retardace či demence středního stupně či jiné těžké duševní onemocnění omezující orientaci a komunikaci. Žalobkyně je schopna přiměřené komunikace v obvyklém prostředí, podle praktické lékařky je plně orientovaná, občasná dezorientace v čase není pro orientaci v přirozeném prostředí posudkově rozhodná. Porucha orientace v čase byla zohledněna v přiznané základní životní potřebě péče o zdraví či osobní aktivity. Komunikace řečí je možná, řeč je plně srozumitelná, v obvyklém prostředí je schopna se dorozumět a porozumět. Písemnou komunikaci na úrovni podpisu a napsání jednoduchého vzkazu je žalobkyně schopna zvládnout při přeučení na levou ruku, což bylo v silách žalobkyně vzhledem k časovému odstupu od kraniotraumatu. Postižení zraku či kognice nedosahuje těžkého stupně. Levou rukou je žalobkyně schopna ovládat i mobil pro seniory – přijmout hovor i vytočit zrychlenou volbou telefonní číslo.
11. Základní životní potřebu stravování zhodnotila PK MPSV jako zvládnutou vzhledem k tomu, že u žalobkyně nebyly zjištěny těžké zrakové nebo duševní poruchy ani závažné poruchy funkce horních končetin, které by objektivně bránily schopnosti zvládnout danou životní potřebu. Podle sociálního šetření se žalobkyně stravuje lžící. Strava je jí předkrájena, napije se z malé plastové láhve. Vzhledem k časovému odstupu od kraniotraumatu byla žalobkyně schopna se zacvičit v rámci rehabilitace k soběstačnosti při zvládání stravování. Levá horní končetina je bez postižení, žalobkyně je tedy schopna dát si jednoduchou stravu na talíř a nalít si nápoj levou rukou, využívat pomůcek a nádob, se kterými lze lépe manipulovat. Všechny aktivity v rámci základní životní potřeby stravování lze provést vsedě. Příprava a nákup stravy jsou hodnoceny v rámci základní životní potřeby péče o domácnost, která je přiznána.
12. Základní životní potřebu výkon fyziologické potřeby zhodnotila PK MPSV rovněž jako zvládnutou, neboť nebyly zjištěny duševní, zrakové ani motorické poruchy objektivně bránící schopnosti zvládnout výkon fyziologické potřeby. Podle sociálního šetření žalobkyně tuto základní životní potřebu zvládá. Hygienické pomůcky nepoužívá. Není důvod, aby nebyla schopna provést očistu levou rukou.
13. Žalobkyně nevyužila možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.
14. Na základě závěru PK MPSV, která uznala žalobkyni nezvládaných 6 základních životních potřeb, žalovaný konstatoval, že nebylo možné návrhu na změnu výše

přiznaného příspěvku na péči ze dne 2. 10. 2019 vyhovět. PK MPSV nezvýšila počet nezvládaných základních životních potřeb, tím nedošlo ani k požadované změně stupně závislosti, potažmo ke změně výše přiznaného příspěvku na péči.

15. Za neschopnost orientace se podle žalovaného považuje stav, kdy osoba není schopna se smysly orientovat po bytě, v místě bydliště, na ulici a okolí, rozpoznávat jiné osoby, nebo nedisponuje přiměřenými duševními kompetencemi, které by jí umožnily orientovat se v obvyklém prostředí a v obvyklých situacích. Zdravotní omezení, která by vedla k takovým poruchám orientace, ale zdravotní dokumentace žalobkyně nevykazuje, jak vyplynulo i z posudkového zhodnocení.
16. K neschopnosti komunikace může podle platných právních předpisů vést např. praktická či úplná hluchota, což nebylo u žalobkyně diagnostikováno. Za neschopnost komunikace pak je možno považovat např. stav, kdy osoba není schopna vytvářet smysluplné mluvené a písemné zprávy a hovořit srozumitelnou řečí ani za použití pomůcek, pochopit obsah přijímaných a sdělovaných zpráv a dorozumívat se v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení. Takovou neschopnost u žalobkyně neshledal posudkový lékař první ani druhé instance, proto nebylo možno uznat tuto základní životní potřebu za nezvládanou.
17. K neschopnosti stravování může dojít při anatomické nebo funkční ztrátě obou horních končetin nebo anatomické ztrátě podstatných částí obou horních končetin a s nemožností využít protézu k uchopení věcí, při ztrátě úchopové schopnosti obou rukou, při praktické a úplné nevidomosti obou očí, při těžkých duševních poruchách, spojených se sociální dezintegrací, a také při nutnosti přijímání potravy žaludeční či jinou sondou s pomocí druhé osoby. Nic z uvedeného podle žalovaného zdravotní dokumentace žalobkyně nepotvrdila.
18. Žalovaný nezpochybnil, že ne všechny aktivity základních životních potřeb žalobkyně s ohledem na svůj zdravotní stav zvládá zcela bez obtíží. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se však pro účely přiznání příspěvku na péči považuje takový stav, že porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, nikoliv jakákoliv porucha funkčních schopností.
19. Žalovaný zhodnotil, že mezi podklady pro rozhodnutí nejsou rozpory. Vyhodnotil, že posudkový závěr je řádně zdůvodněn a PK MPSV se v něm vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, posudkový závěr lze považovat za úplný, objektivní a přesvědčivý, posudek je rovněž dostatečně srozumitelný. PK MPSV zhodnotila veškeré shromážděné zdravotní zprávy, vyžádala si kompletní dokumentaci od praktické lékařky a provedla vlastní vyšetření.
20. Žalovaný tedy konstatoval, že skutkový stav neodůvodňoval, aby byl žalobkyni příspěvek na péči zvýšen. Žalobkyně nadále vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby při zvládání 6 základních životních potřeb. Proto žalovaný rozhodl odvolání zamítnout a potvrdit prvostupňové rozhodnutí.

III. Žaloba

21. Opatrovnice žalobkyně v žalobě předně uvedla, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí ani v posudku PK MPSV nevypořádal s námitkami vznesenými v odvolání, s výsledky sociálního šetření ani s obsahem předložených lékařských nálezů. V napadeném

rozhodnutí nebylo přesvědčivě zdůvodněno, proč PK MPSV a žalovaný považují obsah předložených podkladů a výsledky sociálního šetření za liché. Napadené rozhodnutí se opírá pouze o posudek PK MPSV, který opatrovnice považuje za podhodnocený.

22. Opatrovnice dále uvedla, že PK MPSV ve svém posudku, který je závazným podkladem napadeného rozhodnutí, konstatovala, že u žalobkyně jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který má vliv na její schopnost zvládat 6 základních životních potřeb. Žalobkyně však potřebuje pomoc i při zvládání dalších životních potřeb. Napadené rozhodnutí proto opatrovnice považuje za skutkově nesprávné. PK MPSV nevyhodnotila správně schopnosti žalobkyně zvládat životní potřeby. Opatrovnice poukázala na rozpory mezi skutečnostmi zjištěnými místním šetřením, závěry PK MPSV a obsahem odborných lékařských nálezů. Ze záznamu místního šetření konkrétně vyplývá, že žalobkyně nezvládá 9 základních životních potřeb. Ze závěru posudku PK MPSV však vyplývá, že u žalobkyně není medicínské odůvodnění pro nezvládání základní životní potřeby orientace, komunikace, stravování, výkonu fyziologické potřeby, a to z důvodu možnosti použití facilitačních pomůcek.
23. Co se týče základní životní potřeby orientace, tak při posuzování nevzala PK MPSV v potaz výsledek psychiatrického vyšetření, v němž je uvedeno, že v zátěžových situacích žalobkyně selhává. Opatrovnice přitom uvedla, že za zátěžovou situaci je nutno považovat každou, která je změnou naučeného denního režimu. V takových případech se žalobkyně neorientuje místem a nekomunikuje ani s blízkými osobami. Při sociálním šetření se dále zjistilo, že žalobkyně se neorientuje místem a nemůže chodit sama ven. Paměť žalobkyně je narušená, stejně jako její intelekt, což potvrdila ošetřující lékařka. Opatrovnice nesouhlasí s tvrzením, že z lékařských nálezů dokumentované mentální, duševní a smyslové poruchy nedosahují závažnosti středně těžké a těžké demence nebo jiné psychické postižení. Podle psychiatrického nálezu ze dne 28. 1. 2020 byla žalobkyni diagnostikována „jiná specifikovaná duševní porucha při mozkovém postižení a dysfunkci a somatickém onemocnění, lehčí kognitivní porucha, ale patrná jistá progresse stavu, smíšená úzkostně depresivní porucha“. Dále se v nálezu výslovně uvádí, že se „její stav od posledního přezkoumání stavu – i vlivem věku poněkud zhoršil, péče o ni je náročnější“. Dalším důkazem, že žalobkyně nemá přiměřené duševní kompetence je i to, že Okresní soud ve Zlíně uznal, že je zcela nesoběstačná a není způsobilá k právním úkonům.
24. K základní životní potřebě komunikace a orientace uvedla opatrovnice, že za běžný komunikační prostředek je považován i telefon. Žalobkyně však nezvládne obsloužit telefon na úrovni, aby to plnilo účel. Z výsledků sociálního šetření vyplynulo, že žalobkyni „dělá problémy se po telefonu s druhou osobou na něčem domluvit. Sama jiné osobě nezavolá, nedokáže vytočit číslo“. Zhoršená je i schopnost žalobkyně chápat obsah zpráv, při komunikaci často neví, na co se jí ptají, vše odkývá, často svůj stav bagatelizuje. Z výsledků sociálního šetření i z vyšetření ošetřující lékařky přitom vyplývá, že schopnost žalobkyně komunikovat je vlivem organického psychosyndromu narušena. Žalobkyně dále není schopna ani napsat krátkou zprávu rukou, ani se podepsat. Žalobkyně je pravačka, lékařskými zprávami je doložena nefunkčnost pravé ruky. Pokud PK MPSV dochází k závěru, že od vzniku postižení uběhla dostatečně dlouhá doba k adaptaci na vzniklé postižení, opatrovnice zdůraznila, že vzhledem k vyššímu věku žalobkyně a jejímu zdravotnímu stavu není žalobkyně schopná se přeučit na používání levé ruky.

25. Žalobkyně nezvládá ani základní životní potřebu stravování a potřebuje pomoc, protože nezvládne přípravu, podávání a porcování stravy. Jídlo je nutné jí předkrájet, je nutné přidržovat jí talíř. Druhou rukou si nedokáže přidržet nádobí, používá pouze lžici. Nenalije si ani nápoj, nerozbalí balené potraviny, jednou rukou nedokáže manipulovat s jídlem a přenášet jej. Není schopna přeučit se na používání levé ruky.
26. Vzhledem k výše uvedeným lékařským nálezům a skutkovým závěrům z nich vyplývajících se opatrovnice domnívá, že žalobkyně, mimo uznané nezvládané základní životní potřeby, není schopna zvládat ani základní životní potřeby orientace, komunikace a stravování. Opatrovnice dále upozornila i na to, že ze závěrů posudku PK MPSV není patrná návaznost na jednotlivé podklady a PK MPSV nevysvětluje, o jaká konkrétní podklad své závěry opírá. V napadeném rozhodnutí je pouze obsažen výčet těchto podkladů.
27. Opatrovnice se proto domnívá, že PK MPSV nepostupovala správně při zhodnocení schopností žalobkyně, co se týče zvládání úkonů základních životních potřeb v oblasti orientace, komunikace a stravování funkčně ovlivněných jejím současným zdravotním stavem. Z odborných lékařských nálezů vyplývá, že žalobkyně trpí onemocněním, které vyžaduje péči a pomoc jiné fyzické osoby při zvládání úkonů více než 6 uznaných základních životních potřeb. V případě žalobkyně nebyla ze strany PK MPSV při posuzování míry závislosti vzaty v úvahu činnosti tvořící obsah jednotlivých úkonů, ani dodržena kritéria pro posuzování míry závislosti. Jelikož žalobkyně potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při úkonech 9 základních životních potřeb, měl by u ní být stanoven vyšší než II. stupeň závislosti.
28. Závěrem opatrovnice navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

29. Žalovaný ve svém vyjádření k žalob shrnul průběh dosavadního řízení a skutkový stav. Dále se vyjádřil k tvrzením v žalobě následovně.
30. K námitce žalobkyně ohledně zpochybnění sociálního šetření žalovaný uvedl, že sociální šetření je podpůrným prostředkem při posuzování stupně závislosti posudkovými lékaři. Posudkové komise vychází jak ze zdravotní dokumentace, tak z výsledku sociálního šetření, které ale není lékařským vyšetřením, pouze sběrem údajů a popisem situace v domácnosti posuzované osoby, kdy zdrojem informací mohou být subjektivní tvrzení. Posudkoví lékaři pak vychází především z objektivně doloženého zdravotního stavu. Sociální šetření je pouze jedním z důkazních prostředků při rozhodování ve věci. Míru popsané pomoci při sociálním šetření musí dát posuzující lékař do souvislosti s objektivizovanou mírou funkčního postižení. Ze spisové dokumentace pak vyplývá, že PK MPSV měla k dispozici záznam ze sociálního šetření a při svém rozhodování jej zohlednila.
31. PK MPSV v řízení rovněž zohlednila veškeré dostupné a relevantní lékařské zprávy, včetně těch, které předložila žalobkyně. Zdravotní stav žalobkyně a její schopnost zvládání životních potřeb byly posouzeny i na zvláštním jednání PK MPSV, kde byla žalobkyně vyšetřena. Žalobkyní uváděné námitky ohledně zvládání vybraných

životních potřeb byly vypořádány i v napadeném rozhodnutí, které má oporu jak v posudkových závěrech, tak v lékařských zprávách. PK MPSV ve svém posudku srozumitelně vysvětlila, jakou diagnózu lze v souladu s právními předpisy zohlednit v rámci jednotlivých potřeb. Závěry jednotlivých lékařských zpráv jsou zmíněny v odůvodnění zvládání namítaných potřeb v posudku PK MPSV.

32. Žalovaný dále uvedl, že přiznání příspěvku na péči a ustanovení opatrovníka fyzické osobě probíhá podle jiných právních předpisů, v rámci nichž nejsou stanovena shodná kritéria. Z ustanovení opatrovníka tedy nelze dovodit splnění kritérií pro přiznání příspěvku na péči.
33. Žalovaný zdůraznil, že u žalobkyně nebyly podle dostupné zdravotnické dokumentace ani vyšetření shledány objektivní medicínské důvody, proč by nemohla namítané životní potřeby zvládat. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Posudková komise se zabývala jednotlivými základními životními potřebami, přičemž vycházela ze zdravotní dokumentace a odborných lékařských nálezů. Skutkový stav tak byl spolehlivě zjištěn. V doložených lékařských zprávách, závěru sociálního šetření a následném hodnocení posudkové komise nějakou žádnou rozpory zpochybňující správnost závěrů posudkové komise. Posudek PK MPSV tedy podle žalovaného splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti.
34. S ohledem na výše uvedené žalovaný konstatoval, že v řízení o návrhu žalobkyně nedošlo k žádnému pochybení, rozhodnutí žalovaného nemá žádné vady a žaloba není důvodná. Žalovaný proto navrhl, aby krajský soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

V. Průběh ústního jednání

35. Krajský soud nařídil ve věci na den 25. 5. 2023 ústní jednání.
36. Opatrovnice žalobkyně uvedla, že v průběhu jednání PK MPSV došlo k vyšetření pravé ruky žalobkyně a následně byla žalobkyně nucena podepsat se levou rukou, což vůbec nešlo. Co se týče nezvládání stravování, PK MPSV opatrovnici sdělila, že nemají žalobkyni dávat takové jídlo, které si sama neotevře. Žalobkyni se musí veškeré jídlo nachystat a nakrájet, musí se jí přidržet talíř, aby se zvládla najíst. Pravou rukou si nezvládne nic přidržet. Nebylo dostatečně prověřeno nezvládání komunikace žalobkyně prostřednictvím mobilního telefonu. Žalobkyně má zažité informace, které si pamatuje, ale na nové věci si nezvykne.
37. Dále bylo soudem odkázáno na vyjádření žalovaného. Žalovaný se z jednání omluvil a souhlasil, aby soud jednal v jeho nepřítomnosti.
38. Dokazování prováděno nebylo s ohledem na to, že byly k důkazu navrženy listiny, které jsou součástí správního spisu.
39. V rámci závěrečného návrhu opatrovnice žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Požaduje uhradit náklady řízení.

VI. Posouzení věci krajským soudem

40. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
41. Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
42. Po řádném posouzení žalobních námitek dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je důvodná.
43. Ze správního spisu správního orgánu I. stupně a žalovaného zjistil krajský soud následující skutečnosti.
44. V rámci prvostupňového řízení o žádosti žalobkyně ze dne 2. 10. 2019 bylo provedeno v domácnosti na adrese Skály 577, 763 62 Tlumačov dne 9. 10. 2019 sociální šetření, podle jehož záznamu žalobkyně zvládá vstávat z lůžka, lůžko má vyvýšené. Při zvedání z židle se musí přidržovat nábytku nebo se o něj opírá. Zvládá sezení i změnu polohy v posteli. Nevyrdrží stát déle než 5 minut, spíše sedí. Předměty nepřemísť, má ochrnutou pravou ruku. Má špatnou stabilitu a chodí s doprovodem. K chůzi používá francouzskou hůl. Ujde pouze kratší trasy po domě a kolem domu. Nezvládá chůzi po schodech a po nerovném terénu. Žalobkyně se jevila orientovaná časem, osobou a přirozeným prostředím a věděla, co je za kalendářní měsíc a den. Dokázala říct datum narození. Neorientuje se místem, nezvládla by sama najít cestu domů. Ven musí chodit v doprovodu manžela, dcery nebo jiné osoby. Žalobkyně trpí deteriorací kognitivních funkcí. Zrak má žalobkyně v pořádku, sluch je zhoršený. Ústní komunikaci žalobkyně zvládá, reakční doba na otázky byla delší. Má ochrnutou pravou ruku, krátkou zprávu nenapíše, nezvládne ani podpis. Žalobkyně má zhoršené chápání obsahu zpráv, často neví, na co se jí člověk ptá. Nezvládne obsloužit telefon na úrovni, aby to plnilo svůj účel. Teplou stravu žalobkyni zajišťuje bývalý manžel, veškeré jídlo musí předkrájet. Žalobkyně nezvládne přípravu, podávání a porcování stravy. Žalobkyni je třeba přidržovat talíř, stravuje se pouze lžící. Potraviny si nezvládne rozbalit. Pití musí mít žalobkyně nachystáno, napije se pouze z menší 0,5 litrové lahve. Žalobkyně dokáže zvolit oblečení, potřebuje pomoc s oblékáním, svlékáním, obouváním a vyzouváním. Co se týče tělesné hygieny, žalobkyně si zvládne omýt obličej, ale s koupáním potřebuje pomoci. K výkonu fyziologické potřeby bylo uvedeno, že zvládá včas užít WC, občas potřebuje pomoci s očistou. Léky žalobkyni chystá manžel, dohlíží i na dodržování léčebného režimu a užívání léků.
45. Podle posudku o zdravotním stavu OSSZ Zlín ze dne 4. 6. 2020 žalobkyně potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při mobilitě, oblékání a obouvání, tělesné hygieně, péči o zdraví, osobních aktivitách a péči o domácnost, tudíž celkem nezvládá šest základních životních potřeb.
46. V odvolacím řízení byl žalovaným vyžádán nový posudek PK MPSV ze dne 9. 9. 2020, jehož obsah soud shrnul již výše. Žalovaným bylo poté vydáno napadené rozhodnutí.

47. Krajský soud dále považuje za potřebné připomenout právní úpravu poskytování příspěvku na péči a její výklad v ustálené judikatuře správních soudů.
48. Právní úprava poskytování příspěvku na péči je obsažena v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „prováděcí vyhláška“). Aktuální právní úprava rozlišuje pro účely poskytování příspěvku na péči čtyři stupně závislosti, přičemž kritériem pro hodnocení míry závislosti oprávněné osoby na pomoci jiné osoby, a tedy i pro zařazení do jednotlivých kategorií je posuzování zvládání deseti základních životních potřeb vymezených v ustanovení § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách. Jedná se o následující potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost.
49. Bližší vymezení životních potřeb rozhodných pro stanovení stupně závislosti na pomoci jiných osob lze nalézt v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky. Podle ustanovení § 2 odst. 1 prováděcí vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. Podle ustanovení § 2a citované vyhlášky přitom rovněž platí, že k tomu, aby bylo možno učinit závěr, že posuzovaná osoba je při zajištění některé z životních potřeb závislá na pomoci jiné osoby, postačí, pokud posuzovaná osoba nezvládá byť jen jedinou z aktivit vyjmenovaných v této příloze.

50. Jak bylo uvedeno již výše, žalobkyně byla uznána neschopnou zvládnání základních životních potřeb mobility, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Nezvládnání základní životní potřeby výkon fyziologické potřeby opatrovnice v žalobě nenamítala. Z tohoto důvodu krajský soud nyní shrne pouze namítané nezvládané základní životní potřeby, a to životní potřeby orientace, komunikace a stravování.
51. Za zvládnání základní životní potřeby **orientace** se považuje stav, *kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se osobou, časem a místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí, orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.*
52. Za zvládnání životní potřeby **komunikace** se považuje stav, *kdy osoba je schopna vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.*
53. Pokud se jedná o potřebu **stravování**, pak prováděcí vyhláška stanoví, *že za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.*
54. Za neschopnost zvládnání základní životní potřeby se dle ustanovení § 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky považuje *stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu.*
55. Podle ustanovení § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách správní orgán I. stupně při posuzování stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby pro účely přiznání příspěvku na péči vychází ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Z těchto podkladů vychází následně také odvolací správní orgán (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009 – 63).
56. Předmětem napadeného rozhodnutí je rozhodnutí o příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách, přičemž i v tomto řízení platí správní řád. Proto i v tomto řízení platí pro správní orgány povinnost zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (ustanovení § 3 správního řádu) a povinnost koncipovat odůvodnění rozhodnutí tak, aby korespondovalo se správním spisem a bylo plně přezkoumatelné, slovy zákona uvést

v něm „*důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí*“ (§ 68 odst. 3 správního řádu).

57. V řízení byly shromážděny podklady, které zákon správnímu orgánu ukládá, tedy bylo provedeno sociální šetření a byly vyžádány posudky OSSZ a PK MPSV k posouzení stupně závislosti žalobkyně. Tím však nebyly povinnosti správního orgánu vyčerpány.
58. Pro posouzení zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči je třeba odborných medicínských znalostí, kterými disponují speciální posudkové komise. Pro účely odvolacího správního řízení, jehož předmětem je příspěvek na péči, posuzuje zdravotní stav osoby posudková komise zřízená žalovaným na základě § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v relevantním znění. V řízeních, v rámci nichž je rozhodováno o příspěvku na péči, se musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v ustanovení § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Stěžejním důkazem v tomto řízení je lékařský posudek, a proto je na něho kladen požadavek úplnosti a přesvědčivosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009 – 53). Tento požadavek vychází z premisy, že odborné závěry, které jsou v posudcích vysloveny, nemohou být přezkoumávány ze strany správních orgánů či soudů, neboť ty k takovému posouzení nedisponují potřebnými znalostmi (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 3 Ads 129/2014 – 24). V řízeních o žalobách proti rozhodnutím, jež jsou založeny na zmíněných posudcích, správní soudy podrobují posudky testu jednoznačnosti, úplnosti a přesvědčivosti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 3 Ads 24/2013 – 34, ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014 – 37, ze dne 26. 3. 2015, č. j. 4 Ads 263/2014 – 60, či ze dne 15. 4. 2015, č. j. 6 Ads 217/2014 – 23). Aby byl posudek jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je třeba, aby se vypořádal se všemi relevantními podklady (viz ustanovení § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách) a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu osoby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Ads 156/2014 – 28). V souladu s ustanovením § 2a vyhlášky posudková komise musí posoudit zvládnutí dané životní potřeby skrze dílčí aktivity vymezené pro jednotlivé potřeby v příloze č. 1 vyhlášky (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014 – 37). Nezvzládnutí byť jen jedné z vymezených aktivit znamená nezvládnutí dané životní potřeby (ustanovení § 2a vyhlášky). Jestliže na základě lékařských podkladů lze konstatovat, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá a posudková komise dospěje k závěru, že tato životní potřeba je i přesto zvládána, musí tento závěr dostatečně a přesvědčivě zdůvodnit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013 – 32). Vyplývají-li z jednotlivých podkladů rozporné závěry, posudková komise musí tyto rozpory přesvědčivě vysvětlit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014 – 37). Postaví-li posudková komise své hodnocení na rozporných základech, aniž by rozpory odstranila či vysvětlila, je povinností žalovaného žádat doplnění posudku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 – 25). Povahou posudku, jakož i na něj kladenými požadavky, se již opakovaně ve své rozhodovací činnosti zabýval Nejvyšší správní soud, který dovodil, že „(...) se jedná sice o tzv. *povinný důkaz*, nicméně nikoliv o *závazné stanovisko* či *závazný podklad rozhodnutí*.

Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoliv odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, nezabývá je to povinností hodnotit provedené důkazy ve správním řízení, a tudíž i správnost posudku z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009 – 60, či rozsudek téhož soudu ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009 – 104).

59. V daném případě učinil žalovaný závěr, že posudek PK MPSV splňuje všechny shora uvedené požadavky a může tedy posloužit jako podklad pro rozhodnutí ve věci samé. Tento názor však krajský soud nesdílí. Aby totiž bylo možné posudek považovat za skutečně přesvědčivý, je třeba trvat na tom, aby se posudková komise náležitým způsobem vypořádala se všemi rozhodnými skutečnostmi, především pak těmi, které jsou uvedeny v podkladové dokumentaci a které namítá žadatel o změnu výše příspěvku na péči (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Ads 262/2015 – 34).
60. Krajský soud hodnotil jednoznačnost, úplnost a přesvědčivost posudku PK MPSV a rozhodnutí žalovaného ve vztahu k hodnocení schopnosti žalobkyně zvládat tři sporně tvrzené základní životní potřeby (komunikace, orientace, stravování). Shledal, že závěry žalovaného v případě základní životní potřeby komunikace a stravování dostatečné nejsou a nezbývá než přisvědčit námitkám žalobkyně.
61. V napadeném rozhodnutí chybí hodnocení schopnosti žalobkyně (hodnocení provedené dle prováděcí vyhlášky a její přílohy 1) zvládat jednotlivé aktivity ve vztahu k potřebám, které byly považovány za takové, které žalobkyně zvládá. Touto vadou trpí i samotný posudek PK MPSV. Je přitom nesporné, že rozhodnutí v dané věci je závislé především na odborném lékařském posouzení, k němuž je ze zákona povolána právě posudková komise, jedná se tedy o stěžejní důkaz. Pokud již posudek PK MPSV vykazuje vady mající základ v nedostatečném odůvodnění a nepřezkoumatelnosti, přenese tyto vady i do rozhodnutí žalovaného.
62. Krajský soud je nucen konstatovat, že i dotčený posudek PK MPSV, tedy podklad, ze kterého žalovaný vycházel, trpí výše uvedenými nedostatky, když sice odkazuje na zmíněné sociální šetření a lékařské zprávy, avšak nedostatečně hodnotí schopnosti žalobkyně při zvládání základních životních potřeb, které byly hodnoceny jako ty, které žalobkyně zvládá. PK MPSV totiž provedené sociální šetření a předložené lékařské zprávy toliko vyjmenovala, avšak dále jim v obsahu svého posudku nevěnovala žádnou pozornost. Zjištěné skutečnosti nikterak nehodnotila a ani je nekonfrontovala s jednotlivými základními životními potřebami a vlastními zjištěními.
63. Co se týká základní životní potřeby orientace, ze samotného tvrzení opatrovnice vyplývá, že žalobkyně má problém s orientací zejména v zátěžových situacích. V přirozeném prostředí, v obvyklých situacích a v rámci naučeného denního režimu s orientací problém nemá. Tato skutečnost vyplývá i z lékařských zpráv a ze sociálního šetření. Tato základní životní potřeba má být podle přílohy č. 1 prováděcí vyhlášky posuzována právě v přirozeném sociálním prostředí a v obvyklých situacích. Nehodnotí se tedy situace, které nejsou pro posuzovanou osobu běžné či každodenní, popř. při nichž má posuzovaná osoba doprovod či dopomoc jiné fyzické osoby v rámci jiné uznané životní potřeby. I v případě žalobkyně tak bylo nutno hodnotit její schopnost orientace

nikoliv v zátěžových situacích, jak namítala opatrovnice, ale v situacích pro ni obvyklých, což žalovaný i PK MPSV učinili. Soud však musí konstatovat, že žalovaný i PK MPSV se se zvládáním této životní potřeby žalobkyní vypořádali v odůvodnění velmi paušalizovaně a obecně. Odůvodnění zvládání této základní životní potřeby by mělo být individualizovanější a přesvědčivější. Nicméně i krajský soud má za to, že životní potřebu orientace žalobkyně podle všech podkladů zvládá v přijatelném standardu a ani záznam ze sociálního šetření nevypovídá o zásadní neschopnosti žalobkyně orientovat se osobou, místem a časem, ani o neschopnosti orientovat se v přirozeném sociálním prostředí či obvyklých situacích.

64. Co se dále týká základní životní potřeby komunikace, krajský soud se neztotožnil s názorem žalovaného, že tuto základní životní potřebu žalobkyně zvládá sama bez pomoci jiné osoby v přijatelném standardu. PK MPSV v posudku pouze konstatovala, že žalobkyně měla možnost adaptovat se na své postižení a naučit se psát jednoduchý vzkaz levou rukou. Nezabývala se však v této souvislosti věkem žalobkyně a jejím celkovým mentálním stavem, přičemž uvedené skutečnosti jsou podle názoru krajského soudu podstatné pro závěr, zda se žalobkyně skutečně mohla přeučit na psaní levou rukou a zvládat napsat jednoduchou zprávu. Pro tento závěr totiž nepostačí zhodnotit pouze fyzické možnosti oprávněné, ale i její mentální schopnosti adaptace na postižení, s čímž souvisí i věk oprávněné. Rovněž jako nedostatečně zdůvodněný považuje krajský soud závěr PK MPSV, že se žalobkyně mohla naučit ovládat levou rukou mobilní telefon pro seniory. Pro komunikaci prostřednictvím mobilního telefonu však posuzovaná osoba musí rozumět, jakým způsobem má komunikovat, tj. opět je nutné posoudit i mentální schopnosti komunikovat prostřednictvím mobilního telefonu. Pokud však z výsledků sociálního šetření vyplynulo, že žalobkyně není schopna komunikace prostřednictvím mobilního telefonu tak, aby to odpovídalo účelu, měla PK MPSV i žalovaný podrobněji zdůvodnit, z jakého důvodu mají za to, že žalobkyně má zachovaný potenciál komunikovat prostřednictvím mobilního telefonu, přičemž tuto komunikaci nelze zúžit pouze na schopnost přijmout hovor a vytočit telefonní číslo zrychlenou volbou pomocí levé ruky. Vzhledem k tomu, že v současnosti se komunikace prostřednictvím mobilního telefonu považuje za běžnou, nezvládnutí této aktivity znamená nezvládnutí základní životní potřeby komunikace. I v tomto případě soud pak musí konstatovat, že se žalovaný ve svém odůvodnění nevyhnul paušalizaci a obecnosti bez návaznosti na konkrétní zjištění.
65. Co se týká základní životní potřeby stravování, krajský soud i zde shledal, že závěry zaujaté PK MPSV a žalovaným nejsou přesvědčivé. Ze záznamu o sociálním šetření je zjevné, že žalobkyni veškerou stravu připravuje manžel, jídlo jí musí předkrájet, např. nakrájet i chleba na kostičky. Žalobkyně nezvládne přípravu, podávání ani porcování stravy, k jídlu používá pouze lžíci. Z lékařských zpráv vyplývá, že žalobkyně má nefunkční pravou ruku, může tedy jíst pouze levou rukou. Rovněž z lékařských zpráv vyplývá, že se žalobkyně pohybuje s jednou francouzskou holí, popř. se opírá o nábytek. Vzhledem k tomu, že žalobkyně má funkční jen levou ruku, v níž při chůzi drží francouzskou hůl či se touto rukou opírá, lze si jen těžko představit, že by byla schopna zvládat přemístění stravy a nápoje na místo konzumace v přijatelném standardu. Rovněž si lze těžko představit, že by byla žalobkyně v přijatelném standardu schopna běžnou stravu naporcovat na menší kousky pouze lžící, kterou může držet jen v levé ruce, popř. pouze levou rukou otevřít obal od potraviny, aniž by byla schopna si potravinu alespoň

přidržovat pravou rukou. Zároveň je zde zcela zjevná souvislost s prokázanými zdravotními postiženími žalobkyně. Je třeba uzavřít, že ze zjištěného skutkového stavu neplyne závěr, že si žalobkyně zvládne sama „rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, přemístit nápoj a stravu na místo konzumace“, jak uvádí ustanovení § 2a citované vyhlášky.

66. V souhrnu tedy zdejší soud dospěl k závěru, že hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřebu komunikace a stravování nebyla zdůvodněna v posudku PK MPSV ani žalovaným přesvědčivě a dostatečně, neboť se tak stalo bez oprávněného důvodu v kontradikci se závěry sociálního šetření, které bylo provedeno sociálním pracovníkem v domácnosti žalobkyně, jakož i některými lékařskými zprávami, ze kterých žalovaný i PK MPSV vycházeli, přičemž nedošlo k vyjasnění k těmto opačným závěrům. Ve vztahu k základním životním potřebám komunikace a stravování považuje krajský soud za zcela nezpochybnitelnou kauzální vazbu mezi prokázanými zdravotními postiženími žalobkyně a její schopností tyto potřeby zvládat (§ 9 odst. 5 zákona o sociálních službách). Pokud by byly tyto dvě základní životní potřeby uznány jako nezvládané, žalobkyně by naplnila podmínku závislosti na péči (pomoci) jiné osoby ve stupni III a získala by nárok na zvýšení příspěvku na péči (§ 8 odst. 1 písm. d) zákona o sociálních službách).
67. Soud je tak toho názoru, že odvolací orgán z převážné části rezignoval na posouzení všech důkazů ve vzájemné souvislosti a vystačil si s posudkem zpracovaným PK MPSV. To je však v rozporu s ustanovením § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, který platí i pro odvolací řízení. Navíc se odvolací orgán jen zcela povrchně vypořádal s přesvědčivostí a úplností posudku, kdy se omezil na stručné konstatování, že posudek těmto požadavkům vyhovuje. Žalovaný tak jen mechanicky převzal za své závěry PK MPSV v posudku, aniž by se blíže zabýval, na základě jakých důvodů došla PK MPSV k závěrům a vyhodnotila fakticky námitky oprávněné, jakož i veškerá vyjádření oprávněné, resp. její opatrovnice, v průběhu správního řízení, jako nerelevantní.
68. Soud dále uzavírá s ohledem na to, co shora uvedl, že posudek PK MPSV prozatím nepokládá za posudek úplný a přesvědčivý, když základním předpokladem pro to, aby správní orgán i soud mohl vyhodnotit přesvědčivost a úplnost předloženého posudku, je přezkoumatelnost posudku vzhledem k jeho zákonem stanoveným podkladům vymezeným v ustanovení § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Správní orgán musí vycházet z posudku, který obsahuje nejen výrok, ale který musí být řádně a přesvědčivě odůvodněn s odkazem na doložené nálezy ošetřujícího lékaře, výsledek sociálního šetření, výsledek funkčních vyšetření, dostupných znalostí lékařské vědy o daném onemocnění a postupech při léčbě či jiných režimových opatřeních, popř. výsledek vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. K závěrům o úplnosti a přesvědčivosti posudku správní orgán tedy může dospět jen tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, které namítá účastník řízení uplatňující nárok na příspěvek na péči.
69. Krajský soud není oprávněn hodnotit detailně lékařské zprávy, výsledky sociálního šetření, případné další zprávy. Další zhodnocení obsahu těchto podkladů proto již bude na posudkové komisi a potažmo dále správních orgánech, přičemž tato potřeba doplnění zásadního skutkového stavu byla důvodem pro zrušení žalovaného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému správnímu orgánu (§ 78 odst. 4 s.ř.s.).

70. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem krajského soudu vysloveným v tomto zrušujícím rozsudku. Bude tedy zřejmě na místě posudek PK MPSV doplnit tak, aby bylo zcela jasné, zda žadatelka byla či nebyla schopna řádně zvládat dvě sporné základní životní potřeby, tj. komunikaci a stravování, zejména pak s odkazem na ustanovení § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. Teprve po doplnění posudku PK MPSV bude žalovaný moci ve věci vydat nové rozhodnutí. Posouzení situace, zdravotního stavu oprávněné a omezujících režimových opatření považuje soud za otázku odborně medicínskou.
71. Na závěr soud apeluje na žalovaného, aby při předkládání správního spisu v případě přezkumu jeho rozhodnutí stran příspěvků na péči správní spisy doplnil taktéž o zdravotní dokumentaci, ze které bylo při rozhodování žalovaného vycházeno. Zdravotní dokumentace by měla být nepochybně součástí spisové dokumentace jednotlivých případů a bez jejich přítomnosti v předloženém správním spisu je krajský soud při svém přezkumu vázán toliko na výňatky, které jsou posudkovou komisí v posudcích ze zdravotní dokumentace zmiňovány, případně na lékařské zprávy předložené žalobci, což v mnohých případech nestačí k řádnému posouzení věci (stejně jako se tomu stalo i v případě oprávněné).

VII. Závěr a náklady řízení

72. Krajský soud je tedy přesvědčen, že posudek vypracovaný PK MPSV trpí zásadními nedostatky, které způsobují, že napadené rozhodnutí spočívá na nedostatečném zjištění skutkového stavu věci (§ 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.). Za těchto okolností nebylo možné z posudku pro účely rozhodnutí bez dalšího vycházet, a pokud tak žalovaný učinil a posudkové závěry bez dalšího přejal, zatížil svůj postup vadami, které měly za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.).
73. Za těchto okolností nezbývá krajskému soudu než napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení (výrok I). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem krajského soudu obsaženým v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
74. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšné žalobkyni, resp. její opatrovnici, přísluší právo na náhradu nákladů řízení a hotových výdajů spočívajících v náhradě za úslou mzdu ve výši 675 Kč a v náhradě za cestovné motorovým vozidlem na soudní jednání z Otrokovic do Brna a zpět ve výši 1 491 Kč. Žalovaný je tedy povinen zaplatit opatrovnici žalobkyně částku celkem 2 166 Kč ve stanovené lhůtě (výrok II.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce